

บรรณานุกรม

- กลุ่มนักศึกษาเพื่อประชาธิปไตยและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การชุมนุมของชาวบ้านผู้เดือดร้อนในกรณีปัญหาป่าและที่ดินและกรณีสัญชาติ ณ.บริเวณศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2542. รายงานวิจัยฉบับย่อ (เอกสารโรเนียว) ไม่ระบุแหล่งพิมพ์, 2542.
- กฤษฎา บุญชัย. ชุดแนวความคิดการศึกษาชุมชนและขบวนการทางสังคม. ม.ป.ท., 2543.
- กลุ่มอนุรักษ์พื้นที่สูงจอมทอง. "พิธี หล้อ เหม่ โต" (เลี้ยงผีไฟ). เอกสารโรเนียว, 2543.
- กลุ่มอนุรักษ์พื้นที่สูงจอมทอง. แผนปฏิบัติการโครงการกลุ่มอนุรักษ์พื้นที่สูงจอมทอง. เอกสารโรเนียว, 2535.
- กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ. หลักเกณฑ์การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้เป็นการชั่วคราว. กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2522.
- กรมป่าไม้,สำนักงานป่าไม้. จังหวัดเชียงใหม่เมื่อ 100 ปี กรมป่าไม้. กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2539.
- กรมป่าไม้,กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาการป่าไม้ในประเทศไทย กรุงเทพฯ: ชัยสยามพรีน, 2536.
- คณะกรรมการพิจารณาวางมาตรการป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าของชาวเขา. รายงานการประชุมเชิงสัมมนาเรื่อง การป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าของชาวเขา. สำนักนายกรัฐมนตรี, 2529.
- คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนภาคเหนือ. ปัญหาและข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาขององค์กรประชาชนภาคเหนือ เสนอต่อเวทีพรรคการเมืองพปช. เชียงใหม่, 2543.
- คณะกรรมการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรเกษตรกรภาคเหนือ. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง บทบาทของค้กรระหว่างประเทศและนโยบายรัฐกับผลกระทบด้านการเกษตร-การจัดการน้ำ. เชียงใหม่: 2543.
- คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน. กฎหมายป่าชุมชน : มิติใหม่ของสังคมไทย พัฒนาการแนวคิดและกระบวนการจัดการป่าชุมชน. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม: กรุงเทพฯ, 2539.

- โครงการวิจัยและพัฒนากิจการชลประทานภาคเหนือ. แผนภาพแสดงโครงสร้างองค์กรเหมืองฝายในชมรมเหมืองฝายเพื่อการพัฒนาภาคเหนือ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.
- เงาศิลป์ คงแก้ว(บก.). *ชีวิตบนเส้นด้ายของ 13 เฝ้าไทย*. เชียงใหม่: ม.ป.ท., 2537.
- จามะรี เชียงทอง. "ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรศักยภาพและการต่อสู้ท้องถิ่น". ใน อานันท์ กาญจนพันธุ์ (บก.), *พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร กระบวนทัศน์และนโยบาย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.
- เจษฎา โชติกิจวิฑูรย์. "การจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาการจัดการไร่มุขเวียนของชาวปกากะญอในจังหวัดเชียงใหม่". *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลุ่มน้ำ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 2542.
- โครงการฟื้นฟูและธรรมชาติ. "ต้นน้ำ : เมื่อนิเวศวิทยากลายเป็นการเมืองเรื่องอำนาจ". (เอกสารโรเนียว) ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- โครงการป่าชุมชน. *รวมบทความป่าชุมชน*. เชียงใหม่: บี.เอส.การพิมพ์, 2543.
- _____ . *ป่าชุมชน สมัชชาป่าชุมชนภาคเหนือ ทางเลือก ทางรอด คนกับป่า*. เชียงใหม่: บี.เอส.การพิมพ์, 2543.
- เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ. "บันทึกข้อตกลงร่วมการเจรจาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรภาคเหนือ 9 พฤษภาคม 2542 ระหว่างตัวแทนรัฐบาลกับ เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ สมัชชาป่าชุมชนภาคเหนือ และสมัชชาชนเผ่าแห่งประเทศไทย", เอกสารโรเนียว ม.ป.ป., ม.ป.ท.
- เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือตอนบน. "รายงานเรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรและการละเมิดสิทธิของชาวไทยพื้นที่สูง กรณีบ้านม้งปากกล้วยและปกากะญอ (กระเหรี่ยงจอมทอง)". เอกสารโรเนียว, 2541.
- จันทบูรณ์ สุทธิ. *ไร่เลื่อนลอยชาวเขา*. เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, 2524.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. *ป่าไม้สังคมกับการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2538.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. "ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา". ใน *วิวัฒน์คดีธรรมนิศย์ (บก.) สิทธิชุมชนกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากร*. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.

- ฉลาดชาย รมิตานนท์, อานันท์ กาญจนพันธุ์ และสังวริตา กาญจนพันธุ์. "ป่าชุมชนภาคเหนือ: ศักยภาพขององค์กรชาวบ้านในการจัดการป่า เล่ม 2". ใน เสน่ห์ จามริก และยศ สันตสมบัติ (บก.), *ป่าชุมชนในประเทศไทย:แนวทางการพัฒนา*, กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรวิไล เลิศวิชา. *วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2537.
- ชานนท์ คำทอง. "กระบวนการสูญเสียความสามารถในการควบคุมทรัพยากรของเกษตรกรในเขตป่า:กรณีศึกษาป่าสงวนแห่งชาติแม่แตง จ.เชียงใหม่". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
- ชูศักดิ์ วิทยาภค. "หมู่บ้านกับศักยภาพในการจัดการทรัพยากร: กรณีศึกษาการจัดการลุ่มน้ำชุมชนภายใต้ระบบกรรมสิทธิ์ร่วมในภาคเหนือ". บทความประกอบการสัมมนาวิชาการองค์ความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้าน ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- _____. "แนวการวิเคราะห์เชิงนิเวศวิทยาการเมือง". ใน สุธาวัลย์ เสถียรไทยและคณะ (บก.), *รายงานการศึกษาเสถียรภาพไทยศึกษา : การสำรวจเชิงวิพากษ์เรื่องแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในทรัพยากรกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2539.
- _____. "การขยายพื้นที่อนุรักษ์ในประเทศไทย: บทวิเคราะห์เชิงนิเวศวิทยาการเมือง" *วารสารภูมิศาสตร์*. ปีที่ 23 ฉบับที่ กรุงเทพฯ:สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2541.
- _____. "วัฒนธรรมชุมชนในฐานะพื้นที่ทางการเมืองในการต่อสู้เพื่อเข้าถึงทรัพยากรและสร้างความหมายทางวัฒนธรรม". บทความเสนอในโครงการประชุมวิชาการประจำปี 2543, 2541ค.
- _____. "สังคมศาสตร์กับการศึกษาคนชายขอบ". *วารสารสังคมศาสตร์*. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. *รัฐศาสตร์การบริหารรัฐกิจทฤษฎี: หนึ่งทศวรรษแนววิพากษ์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัยเกริก, 2540.
- _____. *วาทกรรมการพัฒนา:อำนาจ ความรู้ความจริง เอกลักษณะและความเป็นอื่น*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัยเกริก, 2542.

- ชยันต์ วรรณะภุติ. "รัฐกาพัฒนาชนบทและการสืบทอดความสัมพันธ์ทางสังคมในหมู่บ้านภาคเหนือของประเทศไทย". ใน อนัญญา ภูงศ์กุล (บก.), *รัฐกับหมู่บ้านในไทยศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- เทอร์ตัน แอนดรู. "บรรดาอำนาจท้องถิ่น กับการแยกตัวทางสังคมในชนบท". ใน อนัญญา ภูงศ์กุล(บก.), *รัฐกับหมู่บ้านในไทยศึกษา*, กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. "อาณาเขตสาธารณะ/ประชาสังคม และนักมานุษยวิทยากับคนชายขอบ". (เอกสารโรเนียว) ม.ป.ท., 2541.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. "การวิเคราะห์ขั้วเจก (subject) ทฤษฎีที่ไร้ทฤษฎีว่าด้วยอำนาจของ มิเชล ฟูโก". เอกสารโรเนียว ม.ป.ท., 2532
- ธงชัย วินิจจะกุล. "ประวัติศาสตร์การสร้างตัวตน"ในอยู่เมืองไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- ธงชัย วินิจจะกุล. "ศึกษาเรื่องไทยเนรมิต". เอกสารปาฐกถานำการสัมมนา "นวัตกรรมเชิงกระบวนทัศน์ด้านไทยศึกษา". เอกสารโรเนียว, 2538.
- ธวัชชัย จึงเจริญ และสงวน เดชวิศิษฎ์กุล. *การพิจารณากรณีชุมชนบนพื้นที่ต้นน้ำกับงานอนุรักษ์*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายสำรวจและวางแผน ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้, 2539.
- นิติ ภัครพันธ์. "บางครั้งเป็นไทย บางครั้งก็ไม่ใช่ : อัตลักษณ์แห่งตัวตนที่ผันแปรได้". *รัฐศาสตร์สาร*. ปีที่ 20. ฉบับที่ 3 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- นิวัติ เรืองพานิช. *การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2533.
- นิวัติ เรืองพานิช. *การกำหนดดัชนีคุณภาพลุ่มน้ำ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานยูเสดประจำประเทศไทย, ม.ป.ป.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ,เจริญ คัมภีรภาพ และไพสิฐ พานิชกุล. "พัฒนาการของกฎหมายป่าไม้ไทย: จากการบุกเบิกที่ได้รับการส่งเสริมมาเป็นบุกรุกที่ต้องจับกุม" ใน เสน่ห์ จามริก และยศ สันตสมบัติ (บก.), *ป่าชุมชนในประเทศไทย: แนวทางการพัฒนา เล่มที่ 1*, กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- เบญจพรพน เอกะสิงห์. *สถานภาพความรู้และแบบแผนการจัดการทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจไทย*. เชียงใหม่: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

ประเทือง นรินทรางกุล ณ ออยุธยา. "การจัดการที่ดินภายใต้ระบบเกษตรแบบมีพันธสัญญา: ศึกษากรณีเกษตรกรผู้ปลูกพืชพาณิชย์ในเขตกิ่งอำเภอแม่วาง จ.เชียงใหม่". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. "แนวคิดเชิงสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา : วิวาทะว่าด้วยเรื่องทรัพย์สินส่วนรวม. ใน จักรทิพย์และคณะ (บก.), สถานภาพไทยศึกษา: การสำรวจเชิงวิพากษ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2539.

_____. "วาทกรรมว่าด้วยชาวเขา". วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

ประเสริฐ ตระการศุภกร. "ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพตามประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์". เอกสารประกอบการสัมมนานานาชาติเรื่องจัดการลุ่มน้ำ : ต้นน้ำและปลายน้ำ, เชียงใหม่, 2540.

ประพันธ์ ผลพันธ์. "การกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติในการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในการประชุมปฏิบัติการ ระดับชาติด้านนโยบายและดำเนินการฟื้นฟูป่าไม้", เอกสารประกอบการประชุม วันที่ 24-25 พฤศจิกายน 2542 จังหวัดเชียงใหม่, 2542.

พระพงษ์ศักดิ์ เตชธโม. ความสมดุลย์ของธรรมชาติเป็นความอยู่รอดของชีวิต. กรุงเทพฯ: นิเวศ-เอทีพี โปรดักชั่นเฮาส์, 2533.

_____. พุทธศาสนา กับการอนุรักษ์ป่าไม้. กรุงเทพฯ: หอรัตนชัยการพิมพ์, 2531.

_____. คู่มือการศึกษาดูงานภาคสนาม : วิกฤติป่าต้นน้ำภาคเหนือ. เชียงใหม่: ม.ป.ป., 2543

_____. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำแม่สอย แม่ทิม และแม่ป๊อก ตำบลแม่สอย อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่: ม.ป.ป., 2526.

_____. ป่าไม้เพื่อชุมชน คนกับป่าไม้ สถานการณ์ ปัญหา และอนาคต. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

พิมล แสงสว่าง. "นโยบายการรวมพวกชาวเขากับเอกลักษณ์ประจำเผ่า : ศึกษาเชิงวัฒนธรรมทางการเมือง". การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.

ฟิลิป เอิร์ช. "หมู่บ้านสู่รัฐ รัฐสู่หมู่บ้าน" ใน อนุญญา ฤชงคกุล(บก.), รัฐกับหมู่บ้านในไทยคดีศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.

- พัชรี อาภาภา. "การปรับตัวขององค์กรเพื่อการจัดการชลประทานท้องถิ่นต่อกระบวนการแทรกแซงระบบสาธารณของรัฐ ศึกษากรณีการจัดการเหมืองฝายในลุ่มน้ำแม่ปิงตอนบน". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- พฤษ์ เกาถวิลย์. "พลวัตของความขัดแย้งในการเข้าถึงพื้นที่ป่า:กรณีศึกษาป่าชุมชน จังหวัดลำพูน". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- พรชัย ปรีชาปัญญา. ภูมิปัญญาพื้นบ้านเกี่ยวกับระบบนิเวศวนเกษตรบนแหล่งต้นน้ำ ลำธารในภาคเหนือ. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยลุ่มน้ำดอยเชียงดาว ส่วนวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมป่าไม้ สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้, 2541.
- มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ. มาตรการรื้อฟื้นเส้นทางอนุรักษ์ ชะตากรรมของชุมชนท้องถิ่นและพื้นที่ป่าในกระแสอนุรักษ์. เชียงใหม่: บีเอสการพิมพ์, ม.ป.ท.
- _____ . 3 ทศวรรษป่าชุมชนท่ามกลางความสับสนสังคมไทย. เชียงใหม่: บี เอสการพิมพ์, 2542.
- _____ . เครือข่ายชาวบ้านกับการมีส่วนร่วมการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ. เชียงใหม่: บีเอสการพิมพ์, 2543.
- _____ . ป่าไม้-ที่ดิน การจัดการลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. เชียงใหม่: บีเอสการพิมพ์, 2543.
- _____ . น้ำ การจัดการทรัพยากรในลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. เชียงใหม่: บีเอสการพิมพ์, 2543.
- _____ . แนวคิดและทิศทาง การจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน . เชียงใหม่: บีเอสการพิมพ์, 2543.
- มูลนิธิธรรมนาถ. "สัมมนาวิชาการเรื่องวิกฤติป่าต้นน้ำภาคเหนือ : มีทางออกโดยสันติวิธีหรือไม่? กรณีศึกษาลุ่มน้ำจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่". เชียงใหม่: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- ยศ สันตสมบัติ และอัมมาร สยามวาลา. นิเวศวิกฤตความรู้กับวิภาวะ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย, 2541.
- ยศ สันตสมบัติ. ท่าเกวียน บทวิเคราะห์เบื้องต้นว่าด้วยการปรับตัวของชุมชนชาวนาไทยท่ามกลางการปิดล้อมของวัฒนธรรมอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์, 2539.

- _____ . คบไฟ น้ำ 1360. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟและสถาบันชุมชนพัฒนา ท้องถิ่น, 2537.
- ศรีศักดิ์ มีเมล์. "บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ : ศึกษากรณีการดำเนินงานมูลนิธิธรรมนาถ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่". วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.
- ศุภมิตร เอกวรรณัง. "การยึดถือและครอบครองที่ดินในเขตอนุรักษ์โดยหน่วยงานของรัฐ : กรณีศึกษาในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่". การค้นคว้าอิสระ สาขาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- สมบัติ บุญคำเอื้อง. "ปัญหาการนิยามความหมายของป่าและการอ้างสิทธิเหนือพื้นที่:กรณีศึกษาชาวลาหู่". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.
- สาโรจน์ แวมณี. "กระบวนการปรับตัวขององค์กรชลประทานราษฎรต่อการเปลี่ยนแปลงการเกษตร : กรณีศึกษาฝายเหมืองใหม่ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- เสน่ห์ จามริก และยศ สันตสมบัติ. *ป่าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนา เล่มที่ 1*. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- สุธาวัลย์ เสถียรไทย. "สิทธิและปัญหาทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ต้องใช้ร่วมกัน". บทความเสนอในการประชุมทางวิชาการเนื่องในวาระครบรอบ 25 ปี แห่งการสถาปนาคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 12-13 กันยายน 2538, 2538.
- สุธาวัลย์ เสถียรไทย, ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี, สุธาริน คุณผลและชูศักดิ์ วิทยาภัก. "แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวกับสิทธิในทรัพยากรกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในประเทศไทย" *จักรทิพย์และคณะ(บก.)*, *สถานภาพไทยศึกษา:การสำรวจเชิงวิพากษ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.
- สวนอนุรักษ์ต้นน้ำ. *รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง นโยบายและการดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: กรมป่าไม้, 2542.

สุเทพ สุนทรภาสัช (บก.). *สังคมและวัฒนธรรมล้านนาไทย รวมผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ในภาคเหนือของประเทศไทย*. เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ม.ป.ท.
 สุริยา รัตนกุล และสมทรง บุรุษพัฒน์. *สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ*. กรุงเทพฯ:สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.

สมศักดิ์ สุขวงศ์ และ เพิ่มศักดิ์ มกรภิรมย์. "รวมบทความปาฐกถา". เอกสารประกอบการสัมมนางานสมัชชาปาฐกถาภาคเหนือ. คณะผู้จัดงานสมัชชาปาฐกถาภาคเหนือ, เชียงใหม่: ปี.เอส.การพิมพ์, 2542.

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 29 ธันวาคม 2539

อุไรวรรณ ตันกิมยง. "องค์กรสังคมในระบบชลประทานเหมืองฝายและการระดมทรัพยากร เปรียบเทียบระหว่างชุมชนที่สูงและพื้นที่ราบในภาคเหนือของประเทศไทย" *วารสารสังคมศาสตร์* ปีที่ 7 ฉบับที่ 1-2 เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.

อานันท์ กาญจนพันธุ์. "สถานภาพงานวิจัยชุมชนกับการจัดการทรัพยากร บทสังเคราะห์ของการศึกษาพลวัตของชุมชน". ใน อานันท์(บก.), *พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร กระบวนทัศน์และนโยบาย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย, 2543.

..... "สิทธิการเข้าถึงทรัพยากร: สถานภาพการศึกษาเกี่ยวกับวิถีคิด". ใน อานันท์ (บก.), *พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร กระบวนทัศน์และนโยบาย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย, 2543.

อัจฉรา รัถยุดิธรรม. "นิเวศวิทยาการเมืองไฟฟ้าในประเทศไทย กรณีศึกษาไฟฟ้าที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์". *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมนุษย์และสิ่งแวดล้อม* มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

อภิญา เพ็ญฟูสกุล. "พื้นที่"ในวัฒนธรรมศึกษา. (เอกสารโรเนียว) ,ม.ป.ป., 2543.

อรวรรณ คุณเจริญ. *ป่าฝนเขตร้อน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คบไฟ, 2533.

Anan Ganjanapan. "State Conservation Policy and the Complexity of Local Control of Forestland in Northern Thailand" A paper prepared for a conference on "Voices from the Commons" organized by the International Association for the Study of Common Property at University of California, Berkeley, 5-8 June 1996,

- _____. "The Politics of Environment in Northern Thailand : ethnicity and Highland Development", in Hirsch,P.[ed], *Seeing Forests For Trees Environment and Environmentalism in Thailand*, Chiang Mai: Silkworm Books,1996.
- Anderson, Benedict. "The State and Minorities in Indonesia," in Southeast Asian Tribal Groups and Ethnic Minorities : Prospects for the Eighties and Beyond. Proceeding of a Conference Cosponsored by Cultural Survival Inc. and Department of Anthropology, Harvard University, 1993
- Arendt, Hannah. *The Humen Condition: study of the central dilemmas facing modern man*. New York: Doubleday Anchor Books. 385 pp., 1958.
- Blauw, P.Wim "The Meaning and Use of Public Space". in Ernesto G. Arias (ed.) *The Meaning and Use of Housing : international perspectives, approaches and their applications*. Aldeshot : Avebury, pp. 239-251, 1996.
- Bromly Danicl W. *Environment and Economy Property Rights and Public Policy*. Cambridge: Blackweel,1991.
- Bryant, Raymond L. "Political Ecology An Emerging Research Agenda in Third-World Studies", *Political Geography*, Vol.11, No.1 January,1992.
- _____. *The Political Ecology of in Burma*. London: C.Hurst & Co.Ltd, 1992.
- Carol M. Rose. Property and Persuasion. *Essays on the History, Theory, and Rhetoric of Ownrcrship*. Boulder: Westsviiew Press, 1994.
- Chusak Wittayapak. "Political Ecology of Expansion of Protected Area in Northern Thailand" Paper presented at the 6th International Conference on Thai Studies, Chiang Mai, Thailand 14-17 Oct.1996,1996.
- Geislr, Charles. "Local Control versus Social in Land Use Planning: Sociological Perspectives" in Peter Hollwell (ed.), *Property and Social Relation*, n.p.,1979.

- Escobar, Arturo. "Whose Knowledge, Whose nature ? Biodiversity Conservation, and the Political Ecology of Social Movements" in *Journal of Political Ecology*, 1998.
- Hayami, Yoko. "Ritual and religious transformation among Sgaw Karen of Northern Thailand : Implications on gender and ethnic identity", dissertation, Brown University, 1992.
- Keyes, Charles F. (ed.) *Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier with Burma*. Philadelphia : Institute for the Study of Human Issues, 1979.
- Kunstadter, P., Chapman, E.C. and Sanga Sabphasri, (eds.). *Farmer in the Forst*. Honolulu: The East – west Center Upland. South East Asia Research 3(2), 1995.
- Moerman, Michael. *Agricultural Change and Peasant Choice in a Thai Village* : Berkeley: University of California, 1968.
- Moore, Donald. "Contesting Terrain in Zimbabwe's Eastern Highland: Political Ecology, Ethnography and Peasant Resource Struggles". *Economic Geography*, Vol.69 No.4, 1993.
- _____. "Remapping resistance: Ground for Struggle and Politics of Place". in Pile, S. & Keith, M. (eds), *Geographies of Resistance*. Routledge, 1997.
- Neumann, R.P. "Political Ecology of Wildlife Conservation in The Mt. Meru Area of Northeast Tanzania" *Land Degradation. & Rehabilitation*. Vol.3, 1992.
- Peluso, Nancy Lee. *Rich Forest, Poor People Resource Control and Resistance in Java*, Berkeley: University of California Press, 1992.
- Rose, Carol M. *Property and Persuasion*. U.S.A.: Westview Press, 1994.
- Santita Ganjanapan. "A Comparative Study of Indigenous and Scientific Concepts in Land and Forest Classification in Northern Thailand" in Philip Hirsch (ed.) *Seeing Forest for Trees : Environmental and Environmentalism in Thailand*. Chiang Mai: Silkwarm Books, 1997.

- Stott, Philip. "Muang and Pa : Eliete View of Nature in a Chianging Thailand.", in Manas Chitakasem and Andrew Turton (ed.), *Thai Construction of Knowledge.*, n.p.,1991.
- Sturgeon,Janet C. "State-Building Processes and the Perception of the Periphery" in Proceeding of the 6th International Conference on Thai Studies, Theme II Cultural Crisis and the Thai Capitalist Transformation, Chiang Mai Thailand,14-17 Oct.1996,1996.
- Tapp, Nicholas. *Sovereignty and repellion : The White Hmong of Northern Thailand* . Singapore Oxford : New York University Press,1989.
- Tayler, Jim. "Thamma-Chaat: Activist Monks and Competing Discourse of Nature and Nation in Northern Thailand." , in Philip Hirsch (ed.) *Seeing Forests for Trees: Environment and Environmentalism in Thailand.* Chiang Mai: Silkworm Books, 1997.
- Thongchai Winichakul. "The Other Within : Ethnography and Travel Literature foam Bangkok Metropolis to Its Periphery in the Late Nineteenth Century Siam". Paper presented at the Fifth International Conference on Thai Studies, SOAS, University of London, July 4-10 1993.
- Thongchai Winichakul. *Siam Mapped A History of the Geo-body of Nation*, Chiang Mai: Silkworm Books, 1994.
- Vandergeest, Perter & Peluso, Nancy Lee. "Territorialization and State Power in Thailand" *Theory and Society*, 24: 285-426,1993.